

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurikorralduse õppekava

Helen Link

**EESTI VABARIIK 108 VILJANDIS: KONTSERT-LAVASTUS JA
LINNAPREEMIADE ÜLEANDMINE “TUNNE”**

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Anu Rannu, MA, kultuurikorralduse nooremlektor

Viljandi 2026

Resümee

Eesti Vabariik 108 Viljandis: kontsert-lavastus ja linnapreemiade üleandmine “TUNNE”

Käesolev kultuurikorralduse õppekava loov-praktiline lõputöö käsitleb 24. veebruaril 2026 Viljandis Sakala Keskuses toimunud Eesti Vabariigi 108. aastapäeva kontsert-lavastuse ja linnapreemiade üleandmise “TUNNE” korraldusprotsessi. Vabariigi aastapäeva tähistamine ja linnapreemiade jagamine on Viljandis traditsiooniline ja avalik linnasündmus, kus tunnustatakse Viljandi linna inimesi silmapaistva teo või kogukondliku panuse eest. Töö eesmärk on analüüsida sündmuse korraldust projektijuhi vaatenurgast ning siduda praktiline kogemus projektijuhtimise ja kultuurikorralduse teooriaga. Töös käsitletakse sündmuse kontseptsiooni, korraldusprotsessi, meeskonnatööd, turundust ja sündmusohutust. Analüüsist selgub, et eduka projektijuhtimise eelduseks on toimiv koostöö ja kommunikatsioon.

Võtmesõnad: Eesti Vabariigi aastapäev, sündmuskorraldus, projektijuhtimine, kontsert-lavastus, avalik sektor

Abstract

The 108th Anniversary of the Republic of Estonia in Viljandi: Concert-Performance and Town Awards Ceremony “TUNNE”

This practise-based thesis in the Cultural Management curriculum focuses on the organizational process of the concert-performance and town awards ceremony “TUNNE” (“FEEL” / “SENSE”), held on February 24, 2026, at Sakala Centre in Viljandi as part of the celebration of the 108th anniversary of the Republic of Estonia. The aim of the thesis is to analyse the event from the project manager’s perspective and connect practical experience with project and cultural management theories. The analysis shows that successful project management relies on effective collaboration and communication.

Keywords: Republic of Estonia’s Independence day, event management, project management, concert-performance, public sector

Sisukord

Sissejuhatus.....	5
1. Organisatsiooni analüüs.....	6
1.1 Ülevaade organisatsioonist.....	6
1.2 Organisatsiooni struktuur.....	8
1.3 Organisatsiooni strateegilised eesmärgid ja tegevusmudel.....	8
1.4 Organisatsiooni rahastus.....	9
1.5 Teater TEMUFI kui kontsert-lavastuse loominguiline koostööpartner.....	11
1.6 Organisatsioonide seos EV 108 kontsert-lavastusega.....	12
2. Eesti Vabariik 108 Viljandis: kontsert-lavastus ja linnapreemiade üleandmine “TUNNE”. 13	
2.1 Sündmuse kontseptsioon ja kirjeldus.....	13
2.2 Sündmuse eesmärgid.....	14
2.3 Sihtrühmad.....	15
3. Sündmuse korraldusprotsess.....	16
3.1 Käivitamine.....	16
3.2 Planeerimine.....	17
3.2.1 Meeskond.....	17
3.2.2 Eelarve.....	20
3.3 Teostamisfaas.....	22
3.3.1 Turundus.....	23
3.3.2 Sündmusohutus.....	24
3.4 Lõpetamise faas.....	25
4. Sündmuse analüüs ja refleksioon.....	26
Kokkuvõte.....	30
Kasutatud allikad.....	32
Lisa 1. EV 108 projektimeskond.....	34
Lisa 2. Eelarve.....	35
Lisa 3. EV 108 kontsert-lavastuse ajakava 22.-24.02.2026.....	36

Lisa 4. Filmimise ajakava 06.02 ja 08.02.2026.....	37
Lisa 5. Sündmuse visuaal ja fotod.....	38
Lisa 6. Riskianalüüs.....	39

Sissejuhatus

Eesti Vabariigi aastapäev on minu jaoks alati olnud üks aasta olulisemaid päevi, mil võtan teadlikult hetke, et mõtestada oma identiteeti ning väärtustada inimesi ja vabadust meie ümber. See on päev, mis ühendab rahvast tänutunde, ajaloolise mälu ja uhkusega Eesti riigi üle. Sarnaselt paljudele seostub 24. veebruar pidulikkuse ja traditsioonidega. Olgu selleks päeva alguses lipuheiskamine, manifesti lugemise kuulamine, rahvustoitu täis pidulaud või uhke aktus, kus tunnustatakse kogukonna silmapaistvamaid.

Käesolev loov-praktiline lõputöö keskendub Eesti Vabariigi 108. aastapäeva tähistamisele Viljandis, mille tuumiksündmuseks oli kontsert-lavastus ja linnapreemiade pidulik üleandmine "TUNNE". Tegemist on Viljandis traditsioonilise sündmusega, mis annab igal aastal võimaluse tulla välja uue loova lahendusega, seda nii korraldajate kui loomeinimeste näol. Sündmus ühendab endas kogukondliku identiteedi hoidmise, riikliku tähtpäeva tähistamise ning kohalike silmapaistvate inimeste märkamise ja tunnustamise.

Kontsert-lavastus toimus 24. veebruaril 2026. aastal Sakala Keskuses. Projekt sündis koostöös Viljandi Linnavalitsuse, Sakala Keskuse ja Teater TEMUFI-ga ning minul TÜ Viljandi kultuuriakadeemia kultuurikorralduse õppekava tudengina avanes võimalus protsessi juhtida. Töö eesmärk on analüüsida kontsert-lavastus "TUNNE" korraldusprotsessi projektijuhi vaatenurgast ning siduda praktiline kogemus teoreetilise käsitlusega projektijuhtimise ja organisatsioonide toimimise vallas.

Töö on jaotatud neljaks peatükiks. Esimeses peatükis annan ülevaate sündmusega seotud organisatsioonidest, nende struktuuridest, visioonidest ja eesmärkidest ning nende rollist sündmuse elluviimisel. Teises peatükis kirjeldan sündmuse kontseptsiooni, sihtgruppe ja eesmärke. Töö kolmas peatükk keskendub sündmuse korraldusprotsessile, lahates erinevaid projekti etappe, meeskonnatööd ja juhtimisstiili, eelarvet, turundust ja riskianalüüsi. Viimases peatükis analüüsin sündmuse õnnestumist ning reflekteerin minu kui projektijuhi isiklikku arengut ja toimetulekut terve protsessi vältel.

Käesolev töö pakub sissevaadet avaliku sektori kultuurisündmuste korraldamisesse ning kuidas läbi koostöö arendamise on võimalik luua tähenduslikke kultuurisündmusi kohalikul tasandil.

1. Organisatsiooni analüüs

1.1 Ülevaade organisatsioonist

Eesti Vabariik 108 Viljandis (edaspidi EV 108) kontsert-lavastus “TUNNE” korraldamine toimus koostöös kolme organisatsiooni vahel, milleks olid Viljandi linnavalitsus (edaspidi LV), Sakala Keskus (edaspidi SK) ja Teater TEMUFI. Antud töös analüüsin LV-d, kui sündmuse algatajat ja tellijat ning analüüsin, kuidas Viljandis LV kultuuri panustab ja seda korraldab. Teise organisatsioonina analüüsin Sakala Keskust, mis on Viljandi linna ametiasutuste hallatav asutus, mille põhiülesandeks on kohaliku kultuurielu korraldamine (Sakala Keskus, 2025, lk 3). Kolmanda organisatsioonina käsitlen MTÜ Teater TEMUFI-t, mis oli kaasatud loomingulise koostööpartnerina.

Viljandis tegeleb kultuurivaldkonna haldamisega LV-e Haridus- ja kultuuriamet, mille alla kuuluvad allasutustena Sakala Keskus koos kolme struktuuriüksusega ning Viljandi Linnaraamatukogu. Viljandi linna eesmärgid lähtuvad Viljandi arengustrateegiast 2040+, mis toob visioonis välja kaheksa teemaplokki ning jagunevad omakorda Viljandi linna arengueesmärkideks (vt joonis 1). Virovere, Alas, & Liigand (2008, lk 22) käsitlevad visiooni kui organisatsiooni tulevikunägemust ja soovitud lõppeesmärki.

Joonis 1. *Visioon Viljandi linn 2040+.*

Viljandi linna arengueesmärgid kultuurivaldkonnas põhinevad sihil kujundada linnast loovust toetav ja mitmekülgne keskkond, kus erinevatel elanikkonnagrupidel on head võimalused kultuuriga tegelemiseks. Linn korraldab kultuuri koostöös erakultuurikorraldajatega, kaasates neid Viljandi linna poolt korraldatavate sündmuste korraldusse ning toetades nende kultuurilist tegevust projekti- ja tegevustoetuste kaudu. Linnale on olulisel kohal munitsipaalasutuste roll, kelle kaudu kujundatakse linna kultuuripilti (Viljandi Linnavalitsus, 2023, lk 31). Nende eesmärkide praktiliseks näiteks saab tuua EV 108 kontsert-lavastuse korraldamise, mis koondas läbi Sakala Keskuse erinevaid kultuurikorraldajaid. Sellised sündmused toetavad kohaliku kultuurielu nähtavust, kogukonna kaasamist ja toetavad arengueesmärke, mis on seotud koostöö tugevdamise ja kultuuritöötajate väärtustamisega.

Sündmust korraldavaks organisatsiooniks on Sakala Keskus. SK on Viljandi linna ametiasutuste hallatav asutus, mistõttu ei ole SK eraldiseisev juriidiline isik. Keskuse põhiülesanneteks on kohaliku kultuurielu, noorsootöö ning harrastustegevuse korraldamine ja edendamine. SK alla kuuluvad omakorda struktuuriüksustena: Kondase Keskus, Viljandi Avatud Noortetuba, Viljandi vana veetorn, Viljandi Nukuteater ning erinevad asupaigad linnas nagu Vabaduse plats ja Viljandi lauluväljak (Sakala Keskus, s.a). SK täiendab linna kultuurisündmuste valikut, olles nii vahendaja kui korraldaja rollis. Sinna kuuluvad ka Viljandi linna traditsioonilised sündmused nagu Viljandi Hansapäevad, Vabariigi aastapäeva tähistamise ja linnapremiate üleandmise korraldamine. SK tegevus ei ole pelgalt sündmuste korraldamine, vaid kogukondliku identiteedi hoidmine ja kultuurilise väärtuse loomine.

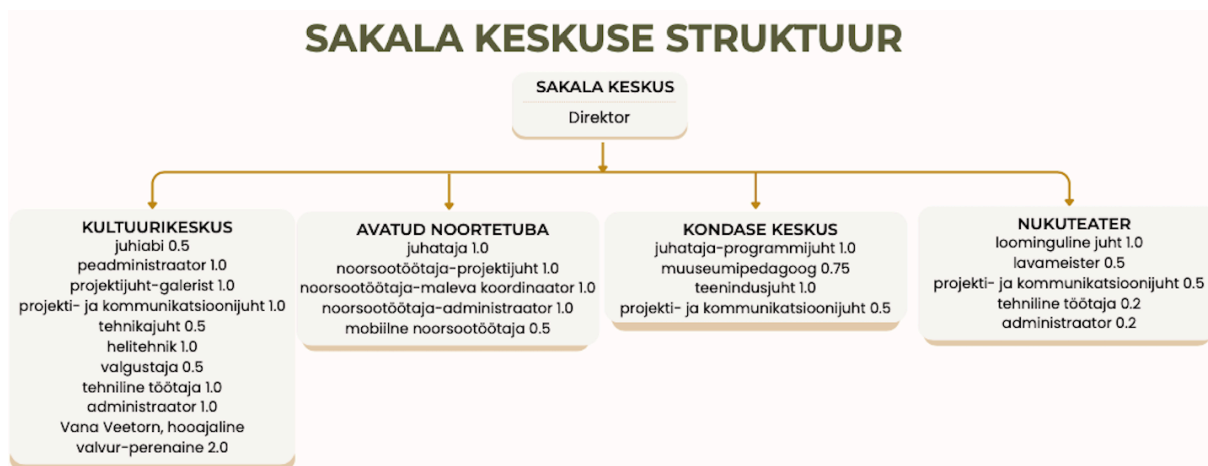
Kultuurikorralduse analüüsimisel läbi avaliku sektori lähtusin Chris Biltoni 2023. aasta kultuurikorralduse ajaloolisest ja teoreetilisest käsitlusest, mis mõtestab institutsionaalses kontekstis loomingu poole ja juhtimise suhet (Bilton 2023, lk 1). EV 108 puhul väljendus see erinevate osapoolte koostöös, kus loomingu terviku loomine toimus samaaegselt produktsiooniliste, organisatoorsete ja avaliku sektori eesmärkidega arvestades. SK kui munitsipaalase kultuuriasutuse toimimine mõjutas otseselt ka EV 108 korralduslike valikuid, sündmuse elluviimise protsessi ning vastutuse jaotust, mis on aluseks käesoleva töö järgmistes peatükkides.

1.2 Organisatsiooni struktuur

Organisatsioonistruktuur määratleb autoriteedi, ülesannete ja vastutuse jaotuse organisatsioonis (Lunenburg, 2012, lk 1). Lunenburg toob oma 2012. a artiklis välja, et H. Mintzberg eristab viit struktuuritüüpi: lihtstruktuur, masinbürokratia, professionaalne bürokratia, divisjonistruktuur ja adhokraatia (Lunenburg, 2012, lk 4). Selle teooria põhjal võib LV-d käsitleda masinbürokratiliku struktuurina, mida iseloomustab hierarhiline otsustusprotsess. Antud struktuur on tüüpiline erinevatele valitsusorganisatsioonidele, mille eesmärk on tagada stabiilses keskkonnas efektiivsus (Lunenburg, 2012, lk 4–5).

Mintzbergi struktuuritüüpide põhjal saab määratleda Sakala Keskust divisjonistruktuurina. Sellele on iseloomulik organisatsiooni jaotumine mitmeks eraldiseisvaks üksuseks (vt joonis 2), millel on omakorda erinevad tegevusvaldkonnad ja eesmärgid, kuid mis siiski alluvad keskele juhtimisele (Lunenburg, 2012, lk 5-6).

Joonis 2. Sakala Keskuse struktuur

SK 2026-2030 arengukava põhjal on näha, et kultuurikeskusel endal on oma üldine missioon ja visioon ning eelnimetatud struktuuriüksustel on eraldiseisvad eesmärgid (Sakala Keskus, 2025, lk 4-7).

1.3 Organisatsiooni strateegilised eesmärgid ja tegevusmudel

SK arengukava ja strateegilised dokumendid annavad ülevaate organisatsiooni tegevussuundadest, pikaajalistest eesmärkidest ja üldisest rollist kohalikus kultuurielus. Organisatsiooni poolt loodud strateegia näitab, kuidas jõuda pikaajaliste eesmärkide täitmiseni (Virovere et. al, 2008, lk 25). Munitsipaalasutusena on SK põhiülesanne kohaliku

kultuurielu, noorsootöö ja loomemajanduse arendamine ja korraldamine ning läbi selle kohalikele kvaliteetsete kultuuriteenuste pakkumine.

SK üldise tegevuse eesmärkideks on:

- elanikkonna kultuuriline teenindamine;
- noorsootöö, kohalike traditsioonide ning rahvakultuuri arendamine, säilitamine ja korraldamine;
- võimaluste loomine kohalikele huvitegevuse harrastamiseks, puhkuseks, vaba aja veetmiseks ning loominguliste oskuste arendamiseks (Sakala Keskus, 2025, lk 3).

Organisatsiooni strateegiliste eesmärkide saavutamiseks kujundab ja korraldab SK erinevaid kvaliteetseid kultuuri- ja kogukonnategevusi.

SK tegevuste alla kuuluvad näiteks:

- Viljandile oluliste tähtpäevade tähistamine (EV aastapäev, emadepäev, lastekaitsepäev, maakaitsepäev, võidupüha, jaanipäev, taasiseseisvumine, Viljandi linna sünnipäev, isadepäev, advendiaja sündmused ja aastavahetus);
- kultuurisündmuste korraldamine;
- rahvakultuuri säilitamine ja arendamine;
- professionaalse kultuuri vahendamine;
- Viljandi Hansapäevade korraldamine;
- näituste korraldamine jne.

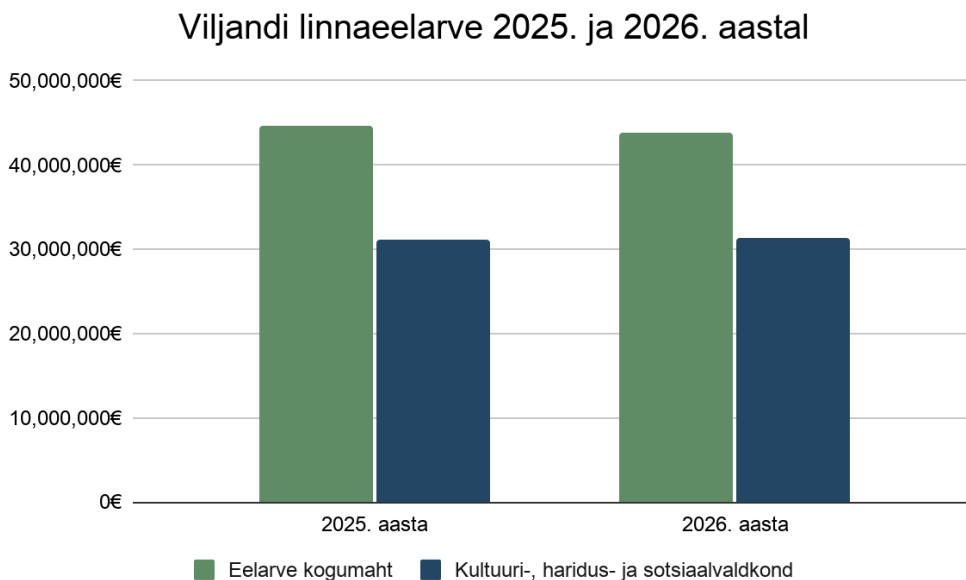
Selliste sündmuste korraldamine ja tegevuste elluviimine eeldab koostööd erinevate partneritega, sealhulgas LV, kultuuriorganisatsioonide ja -korraldajatega (Sakala Keskus, 2025, lk 4).

1.4 Organisatsiooni rahastus

Munitsipaalasutusena rahastatakse Sakala Keskust linnaeelarvest. Haridus- ja kultuuriametisse kuuludes ei ole SK-l eraldiseisvat eelarvet, vaid on osa antud valdkonna koondeelarvest. Kuna käesoleva töö kirjutamise hetkel ei ole 2025. aasta majandusaasta aruannet avaldatud, ei ole võimalik esitada detailset ülevaadet SK eelarvest ja selle

jaotumisest. Küll aga annab üldine linnaeelarve ülevaate eelarve kogumahust ja kui suur protsent sellest suunati kultuuri-, haridus- ja sotsiaalvaldkonda.

Joonis 3. Viljandi linnaeelarve 2025. ja 2026. aastal

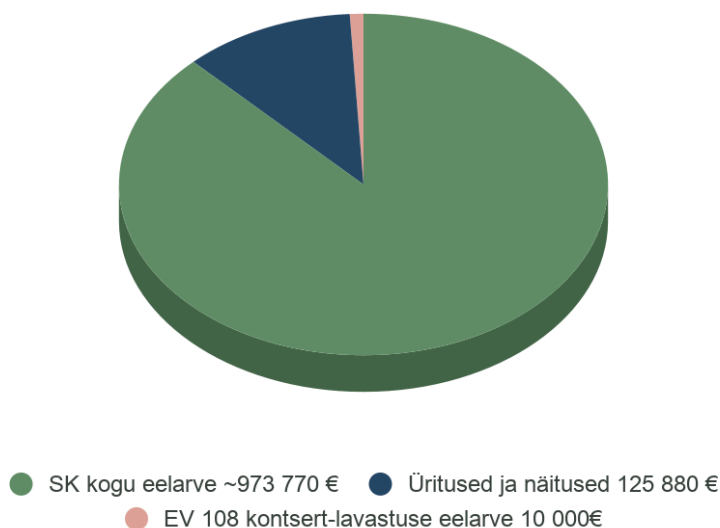

Viljandi eelarve kogumaht 2025. aastal oli 44 562 418 €, millest kultuuri-, haridus- ja sotsiaalvaldkonda läks 31 235 928 €. 2026. aasta linnaeelarve kogumaht on 43 816 798 € ning sellest moodustab sama valdkond 31 373 004 € (Viljandi Linnavalitsus, *s.a*). Sellest võib järeldada, et antud valdkonna eelarve on aastaga suurenenud 137 076 € võrra, kuigi linnaeelarve on vähenenud 745 620 €.

Väiksemas mahus teenib SK iga aastaselt iseseisvalt tulu, seda nii ruumide ja inventari rentimisega (SK arengukava, lk 4) ning tasulistel sündmustel piletituluga. Sakala Keskuses kannab rahaliste vahendite õiguspärase kasutamise eest vastutust direktor (Sakala Keskuse põhimäärus, 2025). Sakala Keskuse eelarve moodustab 2026. a Viljandi linna alaeelarvete mahust ligikaudu 973 000 €, mis on umbes 2.2% Viljandi linna kogu 2026. aasta eelarvest (Viljandi Linnavalitsus, 2026). Organisatsiooni eelarve sisaldab ka SK allüksuste eelarveid. SK 2026. aasta eelarves moodustasid Sakala Keskuse põhitegevuse kulude alt “Ürituste ja näituste korraldamise kulud” 125 880 € (vt joonis 4), mis on ligikaudu 12.9% organisatsiooni kogu eelarvest (Viljandi Linnavalitsus, 2026).

Joonis 4. Sakala Keskuse eelarve jaotumine 2026.

Sakala Keskuse eelarve jaotumine 2026

Antud summa kajastab kultuurisündmuste korraldamise kulu ainult Sakala Keskuse raames, mitte SK allüksustes. Kuigi ürituste ja näituste korraldamiseks kavandatud kulud moodustasid ligikaudu 12.9% organisatsiooni kogueelarvest, toetavad sündmuste elluviimist ka mitmed teised kuluread, sh personali-, haldus-, ja tehnilised kulud. Selle tõttu on sündmuskorralduse tegelik osakaal eelarves organisatsiooni tegevuses suurem. Ürituste ja näituste korraldamise kulureast moodustab kontsert-lavastuse korraldus ligi 7.9%.

1.5 Teater TEMUFI kui kontsert-lavastuse loominguine koostööpartner

EV 108 kontsert-lavastuse “TUNNE” üheks oluliseks koostööpartneriks oli MTÜ Teater TEMUFI. Teater keskendus projektis sündmuse loominguulise kontseptsiooni ja lavastusliku terviku loomisele. TEMUFI ehk TE-MU-FI (teater, muusika, film) on Viljandis asetsev erateater, mis on tegutsenud ligi kümme aastat. Teater alustas projektipõhise teatrina, kuid avas 2024. aasta sügisel Viljandis oma teatrimaja ning tegutseb tänaseks repertuaariteatrina (Teater TEMUFI, s.a.-b). Selle läbi on muutunud organisatsioon järjepidevamaks ning stabiilsemaks.

Väiketeatrite tegevusmudelit iseloomustab sageli projektipõhine töökorraldus, paindlikkus ja koostöö erinevate organisatsioonide ja loovisikutega. Sellistes

organisatsioonides ei ole tööstruktuur ja protsessid jäigalt hierarhilised, vaid põhinevad koostööl, kiirel kohanemisvõimel ja usaldusel. Mintzbergi organisatsioonistruktuuride käsitluse põhjal võib seostada Teater TEMUFI tegevusmudelit adhokraatliku struktuuriga, mida iseloomustab paindlikkus, üldiselt projektikeskne töökorraldus ja loovprobleemide lahendamine (Lunenburg, 2012, lk 6). Kultuurivaldkonnas ja teatrimaastikul võimaldab selline struktuur olla kaasatud erinevate koostööprojektidega ning realiseerida loomingulisi ideid.

Teater TEMUFI kaasamine EV 108 projekti ei olnud juhuslik, vaid tugines varasemale koostöökogemusele läbi Viljandi Hansapäevade, kus TEMUFI lavastas sündmuse avamistseremooniat. Varasem positiivne koostöökogemus lõi usalduse ning andis kindluse, et TEMUFI loominguline käekiri sobib EV kontsert-lavastuse elluviimiseks. Sellest tulenevalt tehti lavastuse ettepanek esmalt Peep Maasikule, Teater TEMUFI loov- ja tegevjuhile (Teater TEMUFI, s.a.), kes kujundas sündmuse lavastusliku terviku. Kui TEMUFI keskendus projektis eelkõige loomingulise poole loomisele ja kunstilise terviku kujundamisele siis mina projektijuhina toetasin ideede praktilist elluviimist ning osapoolte töö koordineerimist. Kultuurikorralduses tuleb ühendada nii loomingulised kui ka juhtimustlikud eesmärgid, et kunstiline visioon praktiliselt ellu viia (Bilton, 2023, lk 1). Selline tööjaotus peegeldab kultuurikorralduse tavapärast praktikat, kus loominguline ja organisatoorne pool toimivad vastastikusel sõltuvuses.

Teater TEMUFI kaasamine EV 108 korraldusprotsessi andis lavastusele professionaalse loomingulise mõõtme ning võimaldas siduda avaliku sektori poolt korraldatava riikliku tähtpäeva sündmuse teatri kunstilise lähenemisega. Selline koostöö näitas, kuidas munitsipaalasutused ja sõltumatud kultuuriorganisatsioonid saavad ühtselt luua kogukondlike ja kultuurilise tähtsusega sündmusi.

1.6 Organisatsioonide seos EV 108 kontsert-lavastusega

Käesoleva organisatsioonianalüüsi põhjal on selge, et EV 108 kontsert-lavastuse korraldus oli mitmetasandiline koostööprotsess, mis lähtus Viljandi linna strateegilistest eesmärkidest kui ka SK arengukavast ja sihipärasest töötamisest, et kultuurisündmusi ellu viia. LV roll avaliku sektori tellijana määratles sündmuse toimumise põhilised eesmärgid ja SK tegutses korraldaja ning vahendaja rollis, sidudes omavahel erinevad partnerid, meeskonna ja eelarve. Selline rollijaotus tuleneb avaliku sektori tegutsemise loogikast, kus strateegilised eesmärgid luuakse KOV-i tasandil ja praktiline täideviimine delegeeritakse allasutustele.

Lisaks selgub analüüsist, et SK struktuur, rahastamise mudel ja tegevused loovad eeldused linna suursündmuste korraldamiseks. Organisatsiooni koostööpõhine tööviis aitab kokku koondada vajalikud inimesed ja koostööpartnerid, et pakkuda kvaliteetseid kultuurisündmusi, pakkudes samal ajal võimalust panustada SK välistel kultuurikorraldajatel ja muudel valdkonna inimestel. Samas võivad mõjutada avaliku sektori tingimused ja ootused ka seda, milliseid valikuid korralduslikult tehakse. EV 108 kontsert-lavastus “TUNNE” on hea näide sellest, kuidas Viljandi linn, munitsipaalasutus ja kultuurivaldkonna partnerid teevad koostööd, et luua sündmus, millel on ajalooline, kultuuriline ja kogukondlik väärtus.

2. Eesti Vabariik 108 Viljandis: kontsert-lavastus ja linnapreemiade üleandmine “TUNNE”

2.1 Sündmuse kontseptsioon ja kirjeldus

Eesti Vabariigi aastapäeva 24. veebruaril tähistatakse Viljandis piduliku programmiga. Traditsiooniliselt algab EV aastapäeva tähistamine hommikul Viljandi kohtumaja ees iseseisvusmanifesti lugemisega, mida see aasta luges ette Viljandi volikogu esimees Helir-Valdor Seeder. Iseseisvusmanifesti lugemisele järgneb rongkäik Vabaduse platsile, kus toimub pargade asetamine Viljandimaa vabadussamba jalamile. Päev jätkub Jaani kirikus tänujumalateenistuse ning Viljandi lauluväljakul toimuva perepäevaga. 24. veebruari päeva keskseks sündmuseks Viljandis on linna aastapreemiade pidulik üleandmine ja kontsert-lavastus (Viljandi Linnavalitsus, 2026a). Kõik eelmainitud sündmused olid huvilistele tasuta ning kontsert-lavastust oli võimalik jälgida ka otseülekanadena veebilehtedel viljandi.ee ja sakala.postimees.ee. Peale sündmust laeti ülekanne Viljandi linna *Youtube*'i kanalile ning sellel oli 2026. a märtsi seisuga üle 1000 vaatamise.

Linnapreemiade üleandmisel ja kontsert-lavastusel on läbi aastate olnud koostöös Sakala Keskusega mitmeid korraldajaid ja organisatsioone nagu Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia (TÜ VKA) 2024. aastal ja Viljandi Gümnaasium 2025. aastal. EV 108 raames kutsus SK projekti vedama TÜ VKA kultuurikorralduse tudengi, mitte organisatsiooni terviklikult ning mina projektijuhina kaasasin lavastaja Viljandi erateatrist TEMUFI. Samuti on lavastus toimunud erinevates asukohtades nagu Viljandi Pärimusmuusika Ait ja Ugala Teater. Eelarvelistel põhjustel liikus 2026. a lavastus tagasi

Sakala Keskusesse.

Kontsert-lavastuse oluline osa on linna aastapreemiate jagamine ning nende saajad määratakse tunnustuse või teo eest, mis on eelneval aastal olnud Viljandi linnale märgilise tähtsusega. Tunnustusi antakse üheksas kategoorias: a) elutööpreemia, b) aastapreemia, c) aasta noore preemia, d) kultuuripreemia, e) teatripreemia, f) spordipreemia, g) noore sportlase preemia, h) laste- ja noortesõbraliku ettevõtte preemia ja i) ettevõtluse edendaja preemia (Viljandi Linnavalitsus, 2026b). 2026. aastal oli kokku 11 laureaati ning kaks laureaati oli ettevõtluse edendaja ja kultuuripreemia kategooriates. Linna aastapreemiatele oli võimalik nomine esitada 2025. aasta lõpuni ning 2026. aasta jaanuari viimasel Viljandi linnavolikogu istungil kinnitati eelneva aasta linnapreemiate laureaadid.

Isiklikult leian, et Vabariigi aastapäeva tähistamine Viljandis läbi kontsert-lavastuse ja linnapreemiate jagamise on linna jaoks väga olulisel kohal olev sündmus. Sündmus tänab ja tunnustab inimesi, kes on Viljandi linna arengusse panustanud. Lisaks annab väärkas lavastus võimaluse tunda uhkust kodumaa üle ja nautida pidupäeva oma kogukonnas. EV 108 pidustuste osas ütles Viljandi linnaeape Jaak Pihlak: “Eesti Vabariigi aastapäev on kõige tähtsam päev aastakalendris, mil tunneme ühiselt uhkust oma riigi ja kodulinna üle. Viljandis tähistame iseseisvuspäeva meenutades Eesti põnevat ajalugu, väärtustades tänaseid tegijaid ja vaadates uhkelt tulevikku” (Viljandi Linnavalitsus, 2026a).

2.2 Sündmuse eesmärgid

Korraldusprotsessi algfaasis on oluline sõnastada sündmuse eesmärgid, mis annavad suuna korraldusprotsessis ning hiljem sündmuse analüüsimisel. EV 108 kontsert-lavastuse eesmärkide sõnastamisel lähtuti põhimõttest, et eesmärk peab kirjeldama soovitud muutust või mõju, mitte ainult tegevust. Hästi sõnastatud eesmärk aitab määratleda, mis väärtust sündmus loob, kelle jaoks väärtust loob ja millist tulemust soovitakse saavutada (Rannu, 2026).

EV 108 kontsert-lavastuse “TUNNE” üheks peamiseks eesmärgiks oli tugevdada Viljandi linna ja lähiümbruses elavate inimeste seotust Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamisega, luues 24. veebruaril toimunud kontsert-lavastuse kaudu kogukonda ühendav kultuurisündmus. Antud eesmärgi saavutamist hindasin kohapealse ja veebipubliku arvu ning tagasiside põhjal.

Teiseks põhiliseks eesmärgiks oli tõsta Viljandi linnapreemiate laureaate,

nominentide ja kogukonda panustavate inimeste nähtavust ning väärtustada nende tegevust avaliku ja piduliku tunnustamise kaudu. Eesmärgi saavutamist toetas linnapreemiate üleandmise sidumine tervikliku kontsert-lavastusega ning sündmus eel- ja järelkajastus kommunikatsioonikanalites.

Nendest eesmärkidest lähtus sündmuse loominguline kontseptsioon. Traditsioonilise aktuse asemel otsustati luua kontsert-lavastus, mis ühendaks linnapreemiate üleandmise, muusika, teatraalsed ja filmilikud elemendid ühtseks tervikuks. Selline formaat võimaldas muuta riikliku tähtpäeva tähistamise emotsionaalseks ning sihtrühmadele tähenduslikumaks.

2.3 Sihtrühmad

Sihtrühm on inimeste grupp, kelle jaoks soovitakse muutust luua ning kelle vajadustele sündmus vastab. Sihtrühma määratlemine on projekti raames oluline, sest sellest sõltuvad nii programmi sisu, turundustegevused, kommunikatsioonikanalid kui ka sündmuse korralduslik ülesehitus (Rannu, 2026). Sihtrühma tundmine aitab hinnata sündmuse mõju ja edukust. Nende kirjeldamisel saab lähtuda geograafilistest, demograafilistest, käitumuslikest ja psühholoogilistest tunnustest (Rannu, 2026).

EV 108 kontsert-lavastuse peamiseks sihtrühmaks olid geograafiliste tunnuste põhjal Viljandi linna ja lähiümbruse elanikud. Tegemist oli kogukondliku sündmusega, mille eesmärk oli tugevdada rahvuslikku identiteeti ja kogukondlikku ühtekuuluvustunnet. Sündmus oli eelkõige suunatud neile, kes väärtustavad Eesti kultuuri, sümbolseid tähtpäevi ning traditsioone. Tegemist oli tasuta avaliku sündmusega, mistõttu oli oluline, et programm kõnetaks eri vanuses inimesi. Seega oli demograafilisest aspektist tegemist väga mitmekülgse sihtrühmaga ning kontsert-lavastus tõi kokku erineva vanuse, haridusliku tausta ja kultuurihuviga inimesi. Sellise mitmekülgse sihtrühma tõttu tuli korralduses arvestada, et sündmus oleks ühtaegu pidulik, emotsionaalne ja kergesti jälgitav. Lisaks kohapealsele publikule oli oluliseks sihtrühmaks ka veebipublik, kes sai jälgida kas sündmuse otseülekannet või vaadata seda järele. Veebiülekanne olemasolu suurendas sündmuse ligipääsetavust.

Teise olulise sihtrühmana võib välja tuua ka Viljandi linna aastapreemiate laureaadid, nende kaaslased ning linna esindajad. Nende jaoks oli sündmusel lisaks kultuurilisele olulisusele ka esinduslik ja tunnustuslik tähendus. Selle sihtrühma vajadustega arvestamine hoomas endas näiteks saalipaigutust, kuhu neid suunati istuma, külaliste vastuvõttu ning

sündmuse ajakava ülesehitust. EV tähistamine loob võimaluse väärtustada ja tähistada kohalikke kultuuritegijaid, vabatahtlikke ja aktiivseid kogukonna liikmeid, kelle panus linna arengusse tihti just linnapreemiade jagamise kaudu nähtavaks muutub.

Kaudse sihtrühmana võib käsitleda kohalikke kultuuriorganisatsioone ning Viljandi linna tervikuna. Kaudne sihtgrupp hõlmab inimesi, kes ei osale projektis ega pole sellega otseselt seotud, kuid saavad siiski kasu (Rannu, 2026). Avalikud kultuurisündmused nagu Vabariigi aastapäev, aitavad kujundada linna identiteeti kultuurilinnana ning tugevdavad kogukonna sidusust (Viljandi Linnavalitsus, 2023, lk 32).

3. Sündmuse korraldusprotsess

3.1 Käivitamine

Projekti käivitamise protsess sai alguse 2025. aasta juulis, kui SK üks projektijuhtidest pakkus mulle EV 108 projektijuhi rolli, millele oli oma nõusoleku andnud ka SK direktor. Võtsin pakkumise vastu, kuna olen varasemalt sama sündmust mitu korda külastanud ning 2024. aastal olin EV 106 korraldamisel peakorraldaja assistent. Kuna tegemist on Viljandi linnale märkimisväärselt olulisuse sündmus oli mul algselt hirm, aga samas hea meel, et minule selline roll usaldati. Viimastel aastatel on SK usaldanud EV aastapäeva projekti korraldusliku ja loomingu poole täielikult teisele korraldavale organisatsioonile. Sel korral ei korraldanud mina kui tudeng sündmust otseselt kultuuriakadeemia alt vaid SK siseselt.

Korraldusprotsessis lähtusin Indrek Orava projekti etappidest:

1. Teostatavuse etapp ehk käivitamine;
2. Planeerimine;
3. Teostamine ehk elluviimine;
4. Lõpetamine (Orav, s.a.).

Korraldusliku poole pealt olid paigas juba sündmuse eelarve ning toimumispaik. Esimene koosolek SK projektijuhiga toimus 2025. a augustis. Koosolekul tutvusime viimase paari aasta sündmuse eelarvega ja SK projektijuht tutvustas sündmust lähemalt. Lisaks toimus ka esialgne teema ideestamine ning tegime ettepaneku Teater TEMUFI-le lavastamiseks. Käivitusfaasile omaselt said antud koosoleku käigus paika projekti algsed eesmärgid, mis hiljem formaalselt kirja pandi. Kuna Viljandi Linnavalitsuse poolt tellitud

sündmuse suureks osaks oli aastapreemiate üleandmine, soovisime koheselt põimida selle lavastuse sisse, et luua ühtselt põnev tervik publikule.

3.2 Planeerimine

Orava (s.a) põhjal leidsin planeerimise faasis esmalt vastused küsimustele kes, mida, millal, ja kuidas. Planeerimise faasis panin projektijuhina esmalt kokku meeskonna. EV korralduse tiimi struktuur on iga aasta muutuses, kuna seda korraldavad Viljandi eri organisatsioonid. Tiimi püsivateks lülideks on LV, Sakala Keskus ja mõned teenusepakkujad nagu otseülekande korraldaja ja kalligraaf. Samuti võivad vastutavad isikud Linnavalitsuses ning SK siseselt muutuda. Esmalt kutsusin tiimi erinevad alajuhid, kellel olid teadmised oma spetsiifilises valdkonnas. Põhitiimi moodustasid: projektijuht, kunstiline juht Peep Maasik, turundusjuht Maris Aarna, otseülekande juht Tauno Uibo ja SK poolne tugi Rita Pomber. SK siseselt jaotatakse iga aasta organisatsiooni projektijuhtide vahel ära linnasündmused, mille toimumise eest nad vastutavad. Ehk isegi kui SK poolne projektijuht otseselt projekti ei juhi on nad ikkagi toeks, nagu oli Pomberi puhul.

3.2.1 Meeskond

Lähtusin meeskonna juhtimisel D. Golemani juhtimisstiilide võrdlustabelist (Virovere et. al lk 54), kust leidsin, et soovin juhtida stiilis “juht-demokraat”. Sellises stiilis juht on enamust arvestav ning loob üksmeele läbi osaluse, koostöö ja suhtluse. Ideaalis oleksin soovinud sama võrdlustabeli põhjal valida “juht-autoriteet” stiili, mis on teedrajav stiil ja koondab inimesi visiooni suunas. Kuna mul oli esmakordselt võimalus selliste osapooltega koos töötada, oleks võib-olla koheselt autoriteetne hoiak tekitanud vastuseisu. Samuti olid meeskonna valdkonnajuhid oma ala spetsialistid, mistõttu leidsin, et demokraatlik stiil sobis. Vajaduse korral kehtestasin ennast, aga kuna ma ei ole mitmes spetsiifilises vallas ekspert, nagu tehniline pool, siis kuulasin alati teiste ideid, arvamusi ja pakutavaid lahendusi.

H. Mintzbergi (1973) käsitluse põhjal ei ole juhi töö lineaarne ning ei lähtu ainult planeerimisest ja analüüsimisest, vaid on kiiretempoline, killustatud ja tugevalt kommunikatsioonile põhinev. Selle põhjal täidavad juhid samaaegselt mitmeid rolle, mis jagunevad kolmeks:

1. **Interpersonaalsed rollid** - ehk suhtlemisega seotud rollid, mis hõlmavad juhi suhtlemist ja suhete loomist nii organisatsiooni siseselt kui väliselt. EV 108 puhul

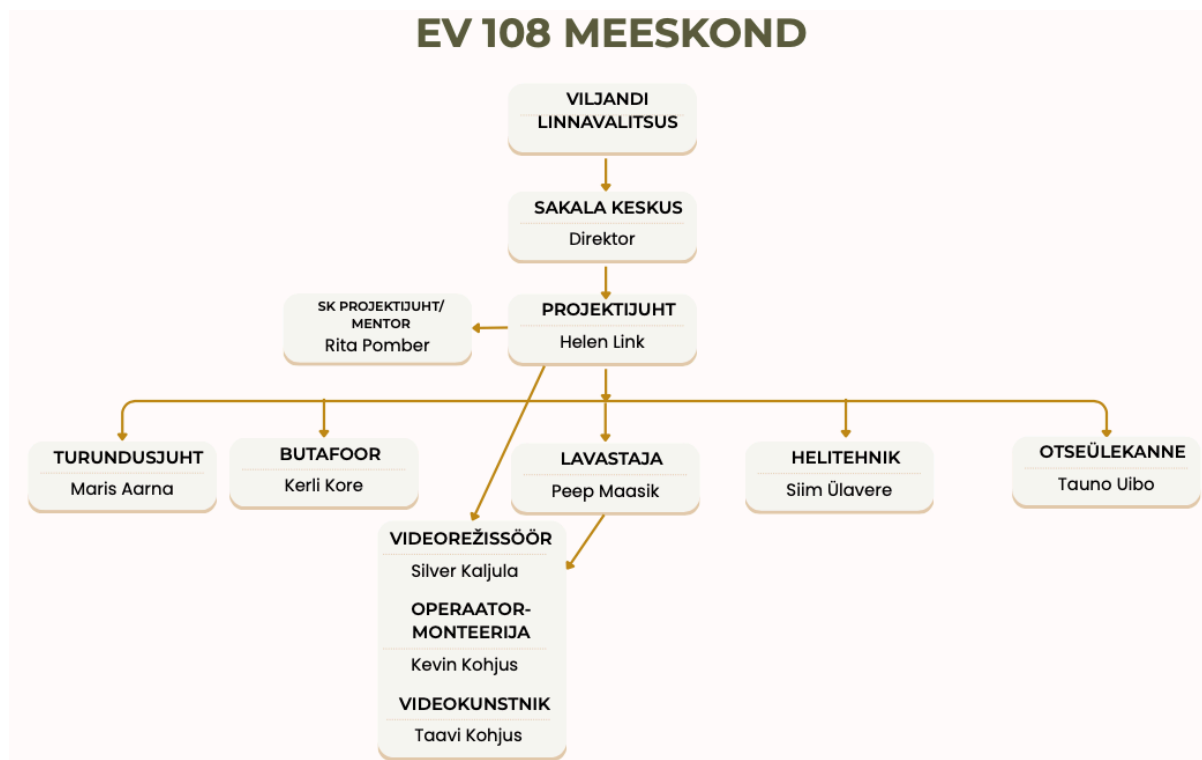
väljendus see meeskonna juhtimises, esindusorganisatsioonide nagu Linnavalitsusega suhtlemisel ning partnerite nagu Teater TEMUFI-ga koostöö arendamisel.

2. **Informatiivsed rollid** - keskenduvad põhiliselt info kogumisele ja jagamisele. Sündmuse korraldamise vältel oli oluline pidev infovahetus, et tagada sujuv planeerimine ja läbiviimine. EV 108 puhul oli selleks põhiline vahend pidev koosolekute läbiviimine, tagasisidestamine ja mõtete kogumine.
3. **Otsustamise rollid** - viitavad sellele, et juhil on võime teha valikuid, juhtida muutusi ja lahendada probleeme. EV 108 kontekstis tähendas see loominguliste lahenduste realiseerimist vähendatud eelarvega, kiiret reageerimist ootamatutele olukordadele ning üldist ressursside efektiivset kasutamist.

Meeskonna hea toimimise analüüsimiseks oli mulle projektijuhina oluline hinnata ka selle efektiivsust, mida käsitles Elena Aguilar raamatus “Meeskonna arengu juhtimise kunst” (2022). Aguilar toob välja, et efektiivset meeskonda iseloomustab selge eesmärk ja tulemused, toimiv koostöö, struktureeritud ja konkreetse fookusega koosolekud, meeskonna aktiivne panustamine ja pühendumus ning loominguline mõtlemine (Aguilar, 2022, lk 36-37). Minu sündmuse puhul olid tunnused suuresti täidetud, kuna ühised eesmärgid olid seatud, osapooltele arusaadavad ning nende täitmise nimel tehti tihedalt koostööd. Projektijuhina tegelesin eelmainitud tingimuste loomisesse eelkõige läbi tööprotsesside kujundamise ja tegevuskava koostamise, regulaarsete koosolekute läbiviimise ning ühiste töövahendite kasutusele võtmise *Google Drive*'i kaust, mis toetasid infovahetust ja andsid hea ülevaate protsessist. Samuti oli minu jaoks oluline teadlikult suunata ja toetada meeskonda loovate lahenduste leidmisele piiratud ressursse kasutades. Suureks toeks mentorina ja kommunikatsiooni loomisega erinevate osapooltega oli Rita Pomber oma varasemate korralduskogemuste kaudu SK projektijuhina.

EV 108 kontsert-lavastuse korraldusmeeskonda (vt joonis 5) kuulus 15 inimest. SK poolt projektijuht, tehnikajuht ja turundusjuht. LV poolt oli meeskonnas avalike suhete juht, välissuhete ja protokollispetsialist ning kultuuri- ja spordispetsialist. TEMUFI poolt oli kaasatud lavastaja, videorežissöör, videokunstnik ja operaator-monteerija. Samuti oli tiimi kaasatud TÜ VKA tudengeid erinevatelt erialadelt ning eraldiseisvalt butafoor ja otseülekanne teostaja.

Joonis 5. EV 108 kontsert-lavastuse meeskond

Peale projekti tuumikmeeskonna paika panemist septembris otsustasime koostöös lavastajaga kontsert-lavastuse teema ning suuna. Leidsime, et teema peaks olema Viljandi linnale märgilise tähendusega ning otsustasime siduda maalikunstnik Johann Köleri 200. sünnipäeva (Köler 200, s.a.) filmiliku poolega, mis tutvustab Viljandit, linna inimesi ja toimuvat. Projekti käivitusfaasis toimusid tihedamalt koosolekud, et saada paika sündmuse eelarve ja lõplik kontseptsioon, mida SK projektijuhiga esmalt tutvustasime oktoobris SK direktorile kinnituse saamiseks ning järgmisena detsembris LV esindajatele. Sügise vältel toimusid mitmed koosolekud lavastusliku tiimiga, et saada jooksev ülevaade nii lavakujunduse ideedest, lavastuse sisulisest ülesehitusest, filmimise stsenaariumitest kui ka videote esitamise tehnilisest poolest. Standardselt kohtusin kuus korra ka SK projektijuhiga, et anda üksteisele ülevaade tehtud tööst ja järgnevatest plaanidest. Teda hoidsin alati kursis planeerimisprotsessis eelarve täitumise ja muutuste osas. Sakala Keskuses toimusid ka turundus- ja tehnilised koosolekud. Koosolekud erinevate osapooltega avardasid väga minu silmaringi erinevates valdkondades ning läbi nende lahendasime aktiivselt jooksvaid probleeme. Samuti jagasime koosolekutel ka eduhetki, mis motiveerisid meeskonda.

3.2.2 Eelarve

Projektijuhina oli samuti minu üleanne koostada ja hallata sündmuse eelarve ehk kulude ja tulude arvestus projekti vältel (Eesti Keele Instituut, s.a.). Kuna tegemist oli tasuta sündmusega puudus eelarvest tulude veerg. Samuti ei arvestanud ma antud sündmuse eelarvesse mitterahalisi vahendeid (Rahandusministeerium, s.a.) nagu põhivara amortisatsiooni. Eelarve, mille piiridesse pidime jääma määras SK direktor organisatsiooni aastaearvest. LV poolt eraldatud eelarve Sakala Keskusele peab mahutama linna avalike sündmuste korralduskulusid. Kohustuslikud sündmused on välja toodud töö peatükis 1.3.

Enne, kui mina projektijuhi rolli astusin, määras SK direktor EV 108 kontsert-lavastuse korraldamiseks 10 000 €, mis oli 5000 € vähem kui 2 aastat varem sama sündmuse korralduses (Kohv, 2024, lk 19). Sellele viitab Kris-Katry Kohv, kes korraldas sama sündmust loov-praktilise lõputöö raames aastal 2024. Eelarve vähenemist põhjendati üldiste hinnatõusudega ning asjaoluga, et SK sündmuskorralduslikud ressursid olid suuremas mahus suunatud linna mahukamatele sündmustele, sh Viljandi Hansapäevade korraldamisele. Sellest tulenevalt tuli EV 108 korraldusprotsessis teha teadlikke valikuid programmi sisu, meeskonna suuruse ja produktsiooniliste võimaluste osas.

Üks suur faktor, mis aitas kulusid koheselt vähendada oli sündmuse asukoha muutus, mis oli viimased aastad toimunud Pärimusmuusika Aidas. Tuues sündmuse Sakala Keskuse ruumidesse, hoidsime eelarvet kokku ruumi- ja tehnikarendi pealt. Siinkohal mainin, et sündmuse asukoht oli paika pandud enne minu liitumist tiimiga. Samuti oli korralduslik ja lavastuslik meeskond väiksem võrreldes 2024. a kontsert-lavastusega, mis vähenes ligi 30 inimese võrra (Kohv, 2024, lk 17) ja tõmbas väiksemaks tööjõukulusid.

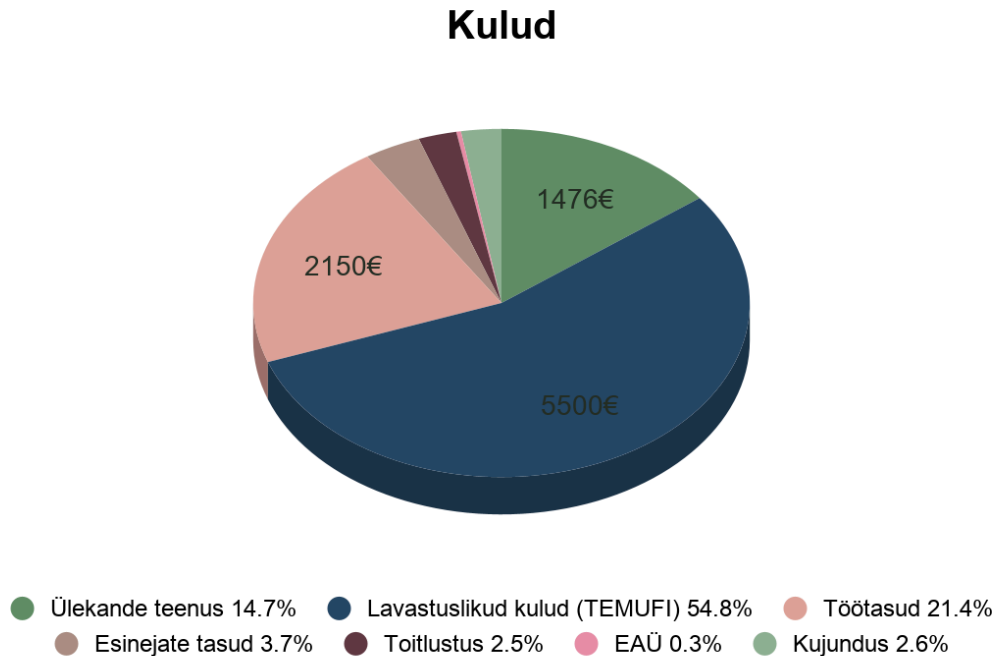
Kulude planeerimise esimeseks osaks oli lavastuslike kulude kaardistamine, mis oli eelarve kõige mahukam osa. Peale TEMUFI hinnapakkumist sain paremini planeerida järgnevaid väljaminekuid. Kuna eelarves tekib sündmust planeerides muudatusi, oli algselt planeeritud eelarvesse ka ootamatute kulude rida, mis moodustas 10% eelarvest.

Kulud, mis ei läinud kontsert-lavastuse eelarve ridadesse ja mida kattis kas SK või LV olid: a) turunduskulud (SK), b) laureaatide banketi korraldus ja toitlustus (LV), c) perepäeva korraldus laululaval (SK), laureaatide tänukirjade paberid, raamid ja muud kingitused (LV) ja d) muud kulud (SK).

Eelarvesse olid kulud arvestatud lõpliku väljaminekuna ehk vastavad maksud olid juba sisse arvestatud. Eelmainituna oli EV 108 kontsert-lavastuse eelarve 10 000€, mis läks

üle 39 €. Ehk sündmuse kogukulu oli 10 039 €. Eelarve jagunes järgnevatiks peamisteks kuludeks (vt joonis 6):

Joonis 6. EV 108 kontsert-lavastuse kulud

Eelpool mainituna ei kajasta eelarve mitterahalisi ressursse. Sinna kuulusid SK ruumide ja tehnika kasutus 22.02-24.02 vältel. Samuti kaks vabatahtlikku, kellest üks oli kahel võttepäeval videorežissööri assistent ja teine sündmusel kohapeal lavamanageri rollis. Kontsert-lavastuse lavakujunduse tasusid aitas suurel määral vähendada TÜ VKA, kust saime laenata varasemaid butafooride tehtud töid barokk-stiilis maaliraamide näol ja Viljandi Kunstikool, kust laenasime erinevaid pildiraame. Sündmusel oli koostööpartneriks Viljandi Vaba Waldorfkooli noortekohvik, mille kutsusime lavastuse eel ja pärast kohvikut tegema. Lisaks saime läbi suusõnaliste lepete filmida EV 108 klippe Viljandi Jakobsoni koolis, Viljandi Jäähallis, TÜ VKA loovettevõtluskeskuses CAMP, SA Viljandi Haiglas, Viljandi Spordihoones ja Kondase Keskuses.

3.3 Teostamisfaas

Teostamine on etapp, kus viiakse ellu kogu plaan. Selle käigus jälgitakse projekti teostumist ja kontrollitakse tegevuste täitmist (Orav, s.a.). Põhiline elluviimise etapp toimus 2025. aasta novembrist 2026. aasta veebruarini. Antud faasis koostasid projektijuhina põhjaliku tegevuskava (vt tabel 1), mille põhjal jälgisin korraldusprotsessi arenemist. Tegevuskavas ja eelarves esines faasi jooksul mitmeid muudatusi, millega meeskond kohanes.

Tabel 1. *Projekti tegevuskava*

Aeg	Tegevus	Kommentaar	Vastutaja
25.08.2025	Koosolek	I koosolek lavastajaga, kontseptsiooni loomine	Projektijuht
September	Hinnapäringud	Kunstnik/kalligraaf, otseülekanne	Projektijuht, SK projektijuht
Sept-okt	Eelarve koostamine	Esialgne eelarve	Projektijuht
Nov-dets	Stsenaariumite koostamine		Lavastaja
Detsember	Sündmuse tehniline lahendus paika	Videote tagantprojektsiooni meetodite otsimine	Projektijuht, videotehnik
Detsember	Esinejate otsimine ja kinnitamine	Lavastaja ideedest lähtuvalt	Projektijuht, SK projektijuht
Jaan-veebr	Turundustegevus	Visuaalne kujundus, sotsiaalmeedia, raadiointervjuu	Turundusjuht, projektijuht, SK projektijuht
Veebruar	Filmimine ja monteerimine	Kaks võttepäeva, helisalvestused ja monteerimine	Võttemeeskond, videotehnik, projektijuht

21.-23.02.2026	Saali ja fuajee ülesehitus, proovid		Kõik
24.02.2026	Kontsert-lavastus		Kõik

Teostamisfaasi kõige tihedam periood olid jaanuari ja veebruari vahemikus, kus ma eelmainitud tegevustele lisaks:

- kaardistasin täpselt ära sündmuse lavastuslikud, tehnilised, korralduslikud ja olmelised vajadused;
- korraldasin kaks võttepäeva ning tegin asupaikade ja inimestega kokkuleppeid filmimiseks;
- organiseerisin tiimitoitlustuse;
- panin paika sündmuse ülesehituse, proovigraafiku ja kontsert-lavastuse detailse ajakava.

Need tegevused toetasid tegevuskava aegsat täitmist ning sujuvat korraldust.

3.3.1 Turundus

Teostamisfaasi alla kuulus ka turundus, mis on projekti elluviimiseks oluline osa. Turundus on klientide või tarbijate rahuldamiseks ja organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks planeeritud tegevused. Selle eesmärgiks on suunata võimalikud tarbijad teenuste või sündmuse juurde ja teha kõik selleks, et olemasolevad kliendid jääksid lojaalseks (Tartu Ülikool, s.a.). Turunduslike tegevuste elluviimiseks peab organisatsioon määratlema ära sihtrühmad, kellele oma pakkumine suunata, SK tegevuste ja EV 108 puhul oli selleks pakkumiseks sündmus. Sihtrühma määramise järel on vaja vastavalt vajadustele kohandada turundusmeetmeid ja mõtestada, kuidas need oma sihtrühmani viia (Tartu Ülikool, s.a.). Kontsert-lavastuse turundustegevuse planeerimisel lähtuti kahest sihtrühmast (vt peatükk 2.3) ning nende meediatarbimise harjumustest. Kuna tegemist oli tasuta ja avaliku linnasündmusega, oli oluline jõuda võimalikult laia publikuni, säilitades sündmuse väärikas ja pidulik kuvand. Peamise sihtrühma ehk Viljandi linna ja lähiümbruse elanike poole pöörduiti turundussõnumitega, mis rõhutasid EV tähistamise kultuurilist väärtust ja

kogukonnatunnet ning kutsusid ühiselt tähtpäeva tähistama. Teine sihtrühm ehk laureaadiid ning linnaesindajad said välissuhete ja protokollispetsialistilt sündmusele kutsed.

EV 108 puhul vastutas turundustegevuste eest kaks inimest. Üks Sakala Keskuse projektijuhtidest oli terviklikult EV 108 tegevuste turundusjuht. Sinna alla kuulus nii kontsert-lavastuse, perepäeva, manifesti lugemise ja tänujumala teenistus Jaani kirikus. Selle raames tegi turundusjuht koostööd erinevate osapooltega, suhtles visuaalide kujundajaga, tegutses turundusplaanide elluviimisega sotsiaalmeedias ja plakatite näol linnapildis. Linnavalituse poolt tegeles sündmuse kommunikatsiooniga LV-e avalike suhete juht, kes edastas infot Viljandi linna kodulehel ja sotsiaalmeedias. Minu vastutav roll turundusküsimustes oli minimaalne. See hoomas visuaali sisendi andmist ning lõpliku valimist koostöös meeskonnaga. Samuti käisin SK projektijuhiga KUKU raadio Viljandi linnasaates sündmust lähemalt tutvustamas. Projektijuhina jälgisin ka üldiselt turundusplaani elluviimist, mis sai paika sügisel projekti käivitusfaasis. Turundusplaanis erilisi muudatusi ei esinenud, kuna turundusjuht oli samale sündmusele mitmeid aastaid turundust teinud.

EV 108 turundus oma olemuselt tutvustas potentsiaalsetele külastajatele terviklikult päeva sisu ja mida oodata kontsert-lavastusest. Samas ei kajastunud turunduses lavastuse tehniline ülesehitus, mis oli teadlikult jäetud publikule ja laureaatile üllatusmomendiks. Sündmuse visuaal (lisa 4) oli maalistilis sinimustvalge maastik, millel oli pruun raam ümber. Visuaal sümboliseeris Eesti loodust ning selle maalilist olemust, lisades sisse selle, et kontsert-lavastus keskendus maalikunstnik Johann Köleri elluäratamisele.

3.3.2 Sündmusohutus

Sündmusohutus on ürituste korraldusprotsessi lahutamatu osa, kuna inimeste koondamine ühisesse ruumi või kohta suurendab erinevate ohuolukordade tekkimise tõenäosust. Ohud võivad olla nii tahtlikud (nt kuritegevus) või tahtmatud (nt õnnetused, tehnilised rikked või terviseprobleemid). Seetõttu on oluline sündmuse planeerimisel käsitleda ohutust laiapõhjaliselt ja sama suure prioriteediga kui eelarve või programmi koostamist (Säterhed et al., 2022, lk 14). Käesoleva töö kontekstis tähendas see, et EV 108 kontsert-lavastuse korraldamisel alustasime põhimeeskonnaga riskianalüüsi (vt lisa 5) koostamisega, kui sündmuse algne sisu oli paigas, et saaksime aegsasti arvestada võimalike riskidega ning planeerida meetmeid nende ennetamiseks ja mõju vähendamiseks.

Riskianalüüs on hea tööriist sündmusohutuseks tagamiseks. Selle eesmärk on tuvastada, hinnata ja juhtida võimalikke riske (Säterhed et al., 2022, lk 60). EV 108 jaoks koostatud riskianalüüs lähtus üheksast osast:

1. Riski nimetus ja kirjeldus (tehnilised rikked jms);
2. Tõenäosus (skaalal 1-3);
3. Mõju (skaalal 1-3);
4. Riski suurus (tõenäosus x mõju);
5. Riski realiseerumise aeg (sündmuse eel või ajal);
6. Riski realiseerumise koht (nt saal);
7. Riski vältivad või maandavad tegevused proovid, alternatiivsed lahendused jms);
8. Tegevus riski realiseerumisel (varuseadmed jms);
9. Vastutaja.

Nii mitmetahuline riskianalüüs aitas sügavamalt meeskonnal potentsiaalsed ohud läbi mõelda koos vastavate tegevustega riskide ennetamiseks.

3.4 Lõpetamise faas

Lõpetamise faas on projekti viimane etapp ning seisneb kavandatu lõpuleviimises (Orav, s.a.). Selles faasis lõpetasime tiimiga projekti tegevused, analüüsisime tehtud tööd, koostasime kokkuvõtteid ja vormistasime arveid. Enne sündmuse algust kogunesime korraldusmeeskonnaga kokku tordilõikamisele, mille oli organiseerinud LV-e poolt avalike suhete juht ning välissuhete ja protokollispetsialist, kus nad avaldasid tiimile tänu ja positiivset tagasisidet juba tehtud töö eest. Peale kontsert-lavastust toimus Sakala Keskuse Sammassaalis Viljandi Linnavalituse poolt korraldatud bankett, kuhu olid kutsutud linnavolikogu liikmed, laureaadid ja kontsert-lavastuse meeskond. Banketil andsid erinevad osapooled suuliselt tagasisidet sündmusele nii mulle kui SK esindajatele. Peale kontsert-lavastust suhtlesin koheselt ka ülejäänud meeskonnaga, kus jagasime vahetuid emotsioone sündmusest ning kuidas kriisisituatsioonides käituti ja hakkama saadi.

Nädal peale sündmust tagasisidestasin eraldi kohtumistel projekti korraldust ja toimumist SK projektijuhiga ja lavastajaga. Konsensus oli, et üldiselt toimus sündmus edukalt ning aktuse sidumine videote, näitlejate, tunnustuste jagamise, live-muusika ning lauluga toimus ja pakkus huvitavat vaatamängu publikule.

4. Sündmuse analüüs ja refleksioon

Esimest aastat alustades TÜ Viljandi kultuuriakadeemias kultuurikorralduse erialal ei teadnud ma veel täpselt, mis valdkonnas ja rollis soovin kultuurimaastikul tegutseda. Seetõttu oli minu eesmärk võtta osa võimalikult paljudest üritustest ja korraldusmeeskondadest, et saada paremat arusaama enda isiklikest soovidest ja huvidest ning luua seeläbi endale tugev tutvuste võrgustik. Pea nelja aasta jooksul olen olnud osa väga eriilmelistest meeskondadest läbi erinevate rollide nagu partnerlussuhete koordinaator Eesti Muusikaettevõtluse Auhindadel, programmijuhi assistent Autovabaduse puisteel, peakorraldaja assistent Viljandi Hansapäevadel jpm.

Viimane loetelust tõigi mulle tänu varasemale aktiivsele panusele pakkumise olla projektijuhi rollis Eesti Vabariik 108 Viljandis: kontsert-lavastus ja linnapreemiade üleandmisel. Võtsin hea meele ja väikese aupaklikusega projekti vastu, kuna see oli sündmuse sisu, ülesehituse ja rolli osas erinev projekt, mida ma varasemast olin teinud. Projektijuhina teadsin ma protsessi alguses varasemalt, milline on üldiselt olnud sündmuse formaat, kuna kaks aastat varem olin EV 106 kontsert-lavastusel peakorraldaja assistent, kuid ma ei olnud osa korraldusprotsessi algusest. Siiski andis see mulle hea ülevaate, milline saab olla edukas EV kontsert-lavastus Viljandis. Teadsin kohe alguses, et kogu protsess saab olema minu jaoks kultuurikorraldajana proovile panev, kuna lavastajal olid mitmed ideed, mille organiseerimisega ma polnud varem kokku puutunud. Siiski olin koheselt lahendustele orienteeritud ja tegin tehniliste lahenduste leidmiseks ka iseseisvalt uurimust. Nt ei olnud ma varasemalt kokku puutunud sündmustel üldiselt lavastusliku poole korraldamisega, puudusid kogemused filmivõtete organiseerimisega ning ei olnud teadlik, kuidas teha tagantprojektsiooni.

EV 108 korraldusprotsess algas 2025. aasta augustis. Esimesest koosolekust kuni sündmuse toimumise ja analüüsimiseni võttis aega umbes kaheksa kuud. Sellise pikema perioodi vältel õppisin kõige enam, et kõik inimesed töötavad eri kiirustel ja perioodidel, mis kohati raskendas tegevuskava põhiste töötamist. See õpetas mind, kuidas tunnetada paremini piiri kontrolli ja usalduse vahel ehk kui mina isiklikult oleks teatud ülesandega varem alustanud, ei tähenda et tiimiliige ei teeks seda hiljem alustades siiski õige ajaks ära. Selliste juhtude puhul oli kõige olulisem projektijuhina hoida vahetut kommunikatsiooni kõigi seotud osapoolte vahel.

EV 108 kontsert-lavastuse üheks eesmärgiks oli luua ainulaadne programm, mis erineb tavapärasest aktuse formaadist “kõned-tunnustused-esinemine”. Eesmärk oli luua lavastus, mis ühendab meeleolukad esinemised aastapreemiatega.

Kontsert-lavastuse pealkirjaks sai “**TUNNE**”, mis oli mitmetähenduslik. Ühest küljest tutvustasime publikule läbi videote Viljandit asupaikadega, mis oli aastapreemiatega laureaatidega seotud. Nii sai publik omakorda õppida uuesti **tundma** oma kodulinna. Teisest küljest mängisime saalis muusika ja valgusega vastavalt tunnustuse kategooriale, mis pidi publikus tekitama erinevaid tundeid. Nt aasta laste- ja noortesõbraliku ettevõtte laureaadi video taustal mängis elektroonilisel trummikomplektil rõõmsal toonil muusika, mis andis publikule edasi rõõmsat **tunnet**. Suurt rolli lavastuses ja lavastuse pealkirjas kandis Johann Kõleri tegelaskuju, kes rändas tänapäevasesse Viljandisse ja õppis linna ja tehnoloogiat **tundma**. Läbi Kõleri seikate videotest ja konferansjee juhendamise jagati meeleolukalt välja linnapremiad ja aktus seoti ühtseks kontsert-lavastuseks. Minu isiklik lisaeesmärk projektijuhina oli pakkuda publikule, laureaatidele ja linnaesindajatele meeldejääd ja positiivne kultuurikogemus. Leian, et antud eesmärgid said edukalt täidetud meeskonna ja publiku suulise tagasiside põhjal.

Enne sündmuse toimumist käivitamise ja planeerimise etappides, keskendusin suurel määral kommunikatsioonile, kuna mina projektijuhina tegutsesin justkui eraldi üksusena, pidin jälgima, et SK, LV ja TEMUFI vaheline suhtlus oleks sujuv. Üldiselt suuri konflikte või arusaamatusi ei tekkinud, kuna see oli mitmete tiimiliikmete jaoks tuttav projekt. Kuna olin antud sündmusel esimest korda projektijuhina rollis soovisin olla demokraatlik juht, kes on teistega arvestav ning orienteeritud koostööle ja suhtlusele.

Selle jaoks:

- viisin ennast kurssi, kuidas varem on projekti läbi viidud;
- lugesin SK dokumentidest ja Kohvi loov-praktilisest lõputööst (2024), mis on tagasisidena antud ja kuidas tulevikus projekti arendada;
- koostas eelarve, tegevuskava ja riskianalüüsi, et vältida suuremaid ootamatuseid ja tagada sujuv korraldusprotsess;
- suhtlesin aktiivselt meeskonnaga ja hoolitsesin selle eest, et kõigil oleks turvaline ja meeldiv töökeskkond.

Tundsin ennast projektijuhina üldiselt pädevana, kuid oli hetki, kus tundsin, et minu kui juhi autoriteeti vähendatakse. See ei toimunud pahatahtlikult, vaid inimeste iseloomust ja kogemusest tingituna, kui suurema staažiga korraldajad tahtsid automaatselt võtta juhtivat rolli. Sellised hetked tekitasid emotsionaalselt kõige raskemaid olukordi, kui pidi ennast

kehtestama ja tõestama, et ma ei ole lihtsalt üliõpilane vaid pädev kultuurikorraldaja. Antud situatsioonide parandamiseks viisin ma läbi üks-ühele vestlusi, kus panime paika täpse rollide jaotuse ja ootused. Mõistan, et tegemist ei olnud tahtliku käitumisega, vaid agarast töötegemise soovist, kuna SK projektijuht oli määratud Sakala Keskuse poolt sündmuse eest vastutavaks isikuks, mitte sündmuse projektijuhiks. Kõik analoogsed olukorrad said vestluste teel lahendatud ning kinnitasin endale, et ma olen võimekas kultuurikorraldaja. Seda nii erinevate rollidega mitmetes korraldusmeeskondades olemise põhjal ning muidu ei oleks mulle projektijuhi rolli antud sündmusel pakutud. Tulevikus tean nüüdse kogemuse põhjal, kuidas selliseid olukordi paremini lahendada ning väärtustan kogemust.

Terve projekti kaheksa kuu vältel oli emotsionaalne seisund kõikuv, aga seda olen tunnetanud ka teiste sündmuste ja projektide puhul. Erinevates korraldusetappides esinevad tõusud ja mõõnad, aga üldiselt tõstis nii minul kui teistel motivatsiooni koosolekutel tehtud ja planeeritava tegevuse jagamine. Tihti võib iseseisvalt töötades esineda tunne, et protsess seisab, aga üheskoos murede ja rõõmude jagamine annab jõudu edasi tegutsemiseks ning see annab ka ülevaate sellest, et korraldus liigub edasi. Seetõttu oli mulle projektijuhina oluline viia läbi regulaarseid koosolekuid, et lisaks informeerimisele toetada üksteise tegevusi ja otsida vajadusel lahendusi. Emotsionaalselt kõige pingelisem periood oli jaanuari ja veebruari vahemikus, kus sündmuse lähenedes tundus nagu oleks mitmeid lahtisi otsi, kuid reaalsuses protsessid toimusid ja inimesed tegutsesid. Ürituseelsel perioodil on ärevus inimlik. Varasem kogemus TÜ VKA üliõpilasesinduse presidendina ja teiste meeskondade juhtimise näol aitas mul üldpildis pingelistes olukordades rahulikuks jääda, kuid juhina on mul olemuselt suur vajadus kontrollida igat detaili ja tegevust. Selle rahustuseks koostasid detailseid ajaplaane vastutavate isikute ja vajamineva inventari näol, et luua ennatlikult ühtset arusaama filmimise graafikust, prooviperioodist ja sündmuse toimumisest. Sellisel kujul tabelid aitasid luua tervikliku ülevaadet kitsaskohtadest ja mis on korras. Tabelid koondasid kokku informatsiooni koosolekute protokollidest ja muutsid informatsiooni hoomatavamaks.

Samuti pidin usaldama oma meeskonda ning kontrollist ka sel määral natuke lahti laskma. Tegemist on oma ala professionaalidega ning ei ole võimalik täielikult kontrollida tegemisi valdkonnas, milles minul kultuurikorraldajana teadmised puuduvad, nagu tehniline meeskond. Selle asemel avanes mul hoopis võimalus nende kõrvalt õppida ning mõista üldiselt paremini, kuidas nad tegutsevad ning mida nad ootavad minult projektijuhina. Näiteks sain ma videotehnikult infot, kuidas toimib tagantprojektsioon ja otsisime koos võimalikult vähese kuluga materjale, mida kasutada videote näitamiseks. Samuti kaasati mind protsessi, kuidas butafoor ja videotehnik otsisid lahendust ekraanide ülesehitamiseks. Üheks

pidevaks probleemkohaks sündmuse korraldamise vältel oligi lavakujundus ja selle ülesehitus. Lavastaja idee põhines, et kujundus oleks võimalikult lihtne aga teemat edasi andev, mille põhjal oli mul algselt keerukas täpset eelarvet koostada butafoori ja materjalide jaoks. Lisaks pidin arvestama, et eelarve oli väga limiteeritud ning see raskendas butafoori leidmist. Lõpuks asi lahenes ning leidsin butafoori, kes oli valmis vastu võtma väljakutse. Samuti tegime koostööd kultuuriakadeemia teatrikunsti visuaaltehnoloogia õppekava programmijuhiga, kelle kaudu saime sündmuseks laenata butafooride varasemalt tehtud töid barokk-stiilis maaliraamide näol. Tulevikus tean, et kui lihtne ka lavakujundus algselt ei tundu, võib tulla ette ootamatusi ning sellega vastutav isik tuleb põhitiimi võimalikult vara leida.

Projektijuhtimisel ja korraldamisel on isiklikult üheks ebameeldivamaks osaks riskianalüüsi koostamine, sest see seab sündmusele negatiivse varjundi. Olen väga tänulik, et meeskonnaga selle koostasime ning ühtselt võimalusi analüüsisime, kuna üks välja toodud riskidest – tehnilised rikked (heli, valgus, video ei tööta või katkeb) realiseerus täpselt enne sündmuse algust. Videotehniku arvuti lõpetas töötamise, kuigi seal peal oli lõplik fail videotega, mis hoomas endas infot millisest ekraanist video jookseb, mis tekst ja mis fondis ekraanile peab minema ning tänusõnad. Riskianalüüsi põhjal teadis ta kuidas koheselt käituda ning asendusarvuti oli olemas. Siiski ei olnud tal video lõpp-versioon salvestatud ning kontsert-lavastuse ajal saime teada, et fondid ei tulnud kaasa ning üks laureaadi videotest oli kustunud. Antud olukorras oskasid lavamanager ja näitlejad programmi vastavalt kohandada ning sellest liiguti edasi. Projektijuhina koos tehnilise tiimiga saime õppetunni, et lisaks varuseadmetele peavad olema sellised failid salvestatud mitmes kohas. Õnneks sai kogu meeskond antud olukorraga kenasti hakkama ning sündmust ei pidanud peatama.

Projektijuhina kirjutasin endale üles mõned mõtted, millest tulevikus saab kinni haarata järgmine projektijuht Viljandi EV sündmuste korraldamisel või mina ise mõnel teisel sündmusel, kui sama rolli kannan.

Minu meelest toimis hästi:

- **Väiksem tiim, kui tavapärasest on olnud.** See vähendas kommunikatsiooni probleemide tekkimise tõenäosust;
- **Meeskonda oli suurel hulgal kaasatud SK töötajaid,** kellel oli sündmusega juba varasem kokkupuude. Lisaks, et **tiimi olid kaasatud oma ala professionaalid.** See kokku suurendas meeskonna omavahelist usaldust;
- **Koostöö Teater TEMUFI ja Sakala Keskuse vahel.**

Järgmisel korral võiks teisiti teha:

- Kaardistada täpsemalt ära rollijaotused meeskonnas;
- alustada varem lavakujunduse planeerimise ja ülesehitusega;
- pidada rohkem koosolekuid põhimeeskonnaga.

Leian, et eelmainitud punktidest lähtuvalt läheks sündmuskorraldus meeskonnaga ja projektijuhtimine EV kontsert-lavastuste ja ka teiste sündmuste puhul veelgi sujuvamalt.

Üldiselt usun, et sündmuse eesmärgid said täidetud ning Viljandi linnarahvas sai meeleoluka kultuurielamuse. Seda näitas kohene tagasiside publikult, meeskonnalt ja linnaesindajatelt. Jäin rahule sellega, kuidas kontsert-lavastuse kontseptsioon laval realiseerus ning, et tänu sujuvale kommunikatsioonile teadis terve meeskond mida ja kuidas nad tegema peavad. Mu isiklik favoriit oli sündmuse lõpus Meeskoor Sakala esituses Veljo Tormise “Eesti rahva erakonnamäng”, mis ühendas rahvusliku pärandi ja ühiskonnakriitilise sisu lustakusega. Selline lõpp sündmusele jättis küllastajale positiivse tunde.

Koosolekutel arutletu põhjal võin järeldada, et sündmuse analüüsimine oli edukas. Kaheksa kuu vältel tegelesin aktiivselt mõtete dokumenteerimisega, et projekti lõpuks oleks mugavam kokkuvõtteid teha ja korraldusprotsessi terviklikult analüüsida. Tunnen, et rohkem oleks võinud olla tagasisidet linna kui tellija poolt, aga samas võib-olla ongi hea, kui linn ei lange süvitsi kultuurisündmuste korraldusse, jättes piisava vabaduse kultuurikorraldajatele.

Kokkuvõte

Käesoleva loov-praktilise lõputöö eesmärk oli analüüsida Eesti Vabariik 108. aastapäeva raames Viljandis toimunud kontsert-lavastuse ja linnapreemiade üleandmise “TUNNE” korraldusprotsessi projektijuhi vaatenurgast ning siduda teoreetiline käsitlus praktilise kogemusega. Sündmus toimus 24. veebruaril 2026. aastal Viljandis Sakala Keskuses.

Korraldusprotsessi alguses mõistsin kohe, kui suure tähendusega sündmust ma linnarahvale hakkam korraldama ning kui olulist rolli mängib sujuv koostöö ja kommunikatsioon erinevate osapoolte vahel. Viljandi Linnavalitsuse, Sakala Keskuse, Teater TEMUFI ja teiste koostööpartnerite ühine panus võimaldas luua sündmuse, mis täitis oma pidulikku rolli, olles ühtaegu sisukas ja kastist välja mõtlev. Mulle projektijuhina tähendas see pidevalt tasakaalu hoidmist erinevate soovide, ootuste, võimaluste ja piirangute vahel.

Kontsert-lavastus tõestas, et traditsioonilist aktuse formaati on võimalik pidevalt uuendada ja siduda see erinevate audiovisuaalsete ja lavastuslike lahendustega. Sündmus möödus lõppkokkuvõttes edukalt ning eesmärgid said suuremas osas täidetud. Publik sai naerda, mõtiskleda ja laureaatilede kaasa elada. Mulle oli oluline luua publikule terviklik ja tundeid täis elamus, mis tagasiside põhjal minu hinnangul ka õnnestus. Kokku külastas sündmust ligi 300 inimest ning ülekannet on vaadatud *Youtube*'i vahendusel üle 1000 korra.

Korraldusprotsessi analüüsidest mõistsin, kui olulisel kohal on kommunikatsioon meeskonnas. Samuti projektijuhina valitud juhtimisstiil toetas küll koostöö loomist ja usalduse kujunemist tiimis, aga õppisin kui oluline on teatud olukordades täpne rollide jaotus ja selgem enesekehtastamine, et vältida ebaolulisi pingeid. Eriti väärtuslikuks pean erinevate valdkondade spetsialistidega töötamist, mis laiendas väga suurel määral minu silmaringi, kuidas käib sündmuse ülesehitus tehnilisest ja loominguilisest poolest. Projektijuhil roll just antud sündmuse raames aitas mul paremini mõista minu arengukohti ja tugevusi, kuid üldiselt kindlustunde, et saaksin ka tulevikus hakkama sarnasel ametipostil. Õppisin terve protsessi käigus, kuidas usaldada paremini iseennast ja oma meeskonda.

Käesolev töö näitab, et edukas kultuurisündmus sünnib koostöös ja teadlikus juhtimises. Kokkuvõttes kinnitas kogemus mulle, et tegutsen õiges valdkonnas ning kontsert-lavastus "TUNNE" arendas mind professionaalses ja isiklikus võtmes. Võtan kindlasti saadud väärtuslikud teadmised endaga kaasa ja rakendan ka edaspidi.

Kasutatud allikad

- Aguilar, E. (2022). *Meeskonna arengu juhtimise kunst* (T. Lyra, tlk). Haridus- ja Noorteamet.
- Alas, R., & Übius, Ü. (2010). *Organisatsioonide arendamine*. Külim.
- Bilton, C. (2023). *Cultural management*.
- Eesti Keele Instituut. (s.a.). *Eelarve*. Sõnaveeb.
<https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/eelarve/1/est>
- Kohv, K.-K. (2024). *Eesti Vabariik 106 Viljandis: kontsert-lavastus „Kohalejõudmine“* (loov-praktiline lõputöö). Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.
- Köler 200. (s.a.). *Johann Köler*. <https://koler200.ee/johann-koler/>
- Lunenburg, F. C. (2012). Organizational structure: Mintzberg's framework. *International Journal of Scholarly, Academic, Intellectual Diversity*, 14(1).
- Mintzberg, H. (1973). *The nature of managerial work*. Harper & Row.
- Orav, I. (s.a.). *Projektijuhtimine*. Looveesti.
<https://www.looveesti.ee/arenda-%20%20ettevotet/juhtimine/projektijuhtimine/>
- Rahandusministeerium. (s.a.). *Eelarve liigid*.
<https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/riigieelarve-ja-eelarvestrateegia/tegevuspohise-e-elarvestamise-kasiraamat/eelarve-liik>
- Sakala Keskus. (2025). *Sakala Keskuse arengukava 2026–2030*.
https://www.riigiteataja.ee/akt/4310/1202/6010/Sakala_Keskuse_arengukava_2026-2030.pdf
- Sakala Keskus. (s.a.). *Asukohad*. <https://www.sakalakeskus.ee/asukohad/>
- Sakala Keskuse põhimäärus. (2025). RT IV, 08.05.2025, 1.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/408052025001>
- Säterhed, P., Hansson, M., Strandlund, J., Nilsson, T., Nilsson, D., Locken, M., Meimermond, A., Rannberg, K., Adolfsson, F., Sylvén, L., Hällsten, P., Eriksson, J., Jonson, C.-O., & Vainionpää, P. (2021). *Event safety guide*.
- Tartu Ülikool. (s.a.). *Turundus ja turundussuhtlus*.
<https://sisu.ut.ee/alusta-ettevotlusega/turundus-ja-turundussuhtlus/>
- Teater TEMUFI. (s.a-a). *Meist*. <https://www.temufi.ee/meist>
- Teater TEMUFI. (s.a.-b). *TEMUFI lugu*. [Teater TEMUFI](https://www.temufi.ee/teater-temufi)
- Viljandi Linnavalitsus. (2023). *Viljandi linna arengukava 2024–2029 (eelnõu, II lugemine)*.

https://viljandi.ee/wp-content/uploads/2025/05/Viljandi_linna_arengukava_2024-2029_eelno_u_II-lugemine_aug_2024.pdf

Viljandi Linnavalitsus. (2026). *Sakala Keskuse 2026. aasta alaeelarve* [Amphora dokumendihaldussüsteem].

<https://atp.amphora.ee/viljandilv/index.aspx?itm=1502150&o=767&u=-1&o2=767&hdr=hp&tbs=all>

Viljandi Linnavalitsus. (2026a). *Viljandi tähistab 24. veebruaril Eesti Vabariigi 108.*

aastapäeva. <https://viljandi.ee/viljandi-tahistab-24-veebruariil-eesti-vabariigi-108-aastapaeva/>

Viljandi Linnavalitsus. (2026b). *Selgusid Viljandi linna preemiate laureaadiid.*

<https://viljandi.ee/selgusid-viljandi-linna-preemiate-laureaadid/>

Viljandi Linnavalitsus. (s.a.). *Eelarve ja majandusaasta aruanne.*

<https://viljandi.ee/juhtimine-ja-majandus/linna-juhtimine/eelarve-ja-majandusaasta-aruanne/>

Virovere, A., Alas, R., & Liigand, J. (2008). *Organisatsioonikäitumine*. Külim.

Lisa 1. EV 108 projektimeeskond

Sakala Keskusest meeskonnas:

- Rita Pomber - SK poolne projektijuht, mentor;
- Maris Aarna - tervikliku EV 108 sündmuse turundusjuht;
- Siim Ülavere - SK poolne tehnikajuht;
- Argo Kask -SK tehniline töötaja, lavastuse inventari transport ja üles sättimine.

Linnavalitsusest meeskonnas:

- Annika Aasa - kultuuri- ja spordispetsialist;
- Seila Peek - avalike suhete juht;
- Helina Leesmäe - välissuhete ja protokollispetsialist.

Teater TEMUFI-st / TEMUFI kaudu meeskonnas:

- Peep Maasik - lavastaja;
- Silver Kaljula - videorežissöör;
- Kevin Kohjus - operaator-monteerija;
- Taavi Kojus - videokunstnik;
- Jens-Patrik Rand (TÜ VKA) - näitleja.
- Jaana Kena (Ugala) - grimmikunstnik

TÜ VKA poolt meeskonnas:

- Helen Link - projektijuht;
- Joosep Katt - lavamanager (vabatahtlik);
- Anna Cordey - videorežissööri assistent (vabatahtlik);
- Robin Kiisholts - trummar.

Eraldiseisvalt:

- Tauno Uiho - OÜ AVM Production (otseülekanne);
- Brait Pärnik - lõõtsamängija fuajees enne sündmuse algust;
- Kerli Kore - butafoor;
- Meeskoor Sakala koos dirigendiga - etteaste lavastuse alguses ja lõpus.

Lisa 2. Eelarve

Kategooria	Summa	Kommentaar
Ülekande teenus	1476	3 kaameraga
Kunstniku tasu	1700	Aukirjade kirjutamine
Temufi pakkumine	5500	Lavastaja, videorežii, monteerimise ja näitleja tasu
PVC bännerid	63	Ekraanide ülesehituseks
Kerli (kujundus)	200	Töötasu
Dekode materjalide kulu	200	Raamid, põrandaliistud, riputused jne
Sakala Meeskoor	100	Esinemistasu
Meeskonna toitlustamine 23.02	100	23.veebr soe toit (Prandium OÜ) + snäkid (COOP)
Meeskonna tänamine 24.02	150	Kringel, snäkivaagen, joogid
Robin Kiisholts	200	Esinemistasu
Löötsapoiss	70	Brait Pärnik (Löötsanoobid)
Projektijuhi tasu	250	Eelarve ülejääk
Autoriteühing	30	
Kokku:	10039	

Lisa 3. EV 108 kontsert-lavastuse ajakava 22.-24.02.2026

Aeg	Tegevus	Kes	Kus	Vajadused	Kommentaar
al 16.00	Kujundus üles	Kerli, Rita, Helen	Saal	-Raamid, jõhvid -kõnepult -PVC ekraanid (+raamid)+ KINNITUSED! -saaliukse raam -lavaäärdeko -poodiumite äärte dekod	-Broneeringute sildid!
	Kujundus üles	Kerli, Rita, Helen	Fuajee	-Pildiraamid (laureaatide piltidega) -Fotonurk (Vijandi linna bänner- Helina)	-Kahe raami sees A2 formaadis päevakava (Maris) - Vijandi linna банку varem kohale!
	Ehitus, tehnika	Argo, Siim	Fuajee	-Poodium lüütsapoisile -1 x käetugedeta tool -2 x kondensaator-mikrofoni lüütsa võimendamiseks -1 x vokaalimikrofon -1 x maamonitor või 1 x kõrvamonitori süsteem (eeldaks kõrvamonitore)	
	Ehitus	Argo	Saal	-Fuajee valgustus, meeleolualgus -Poodiumid trummarile -Laud ja tool (raamatu jaoks) -Pikem laud akside juurde (plastiklaud) -Lipud+ alus	-Laudlina laua jaoks (raske samet) - Meeskoor sakala tehnilised vajadused! (Rita)
	Tehnika üles	Siim	Saal	-Kõnepuldile mikker -Kõlerile peamikker -konferansjeele raadiomikker -lavavalgus	
	22.02 kogu Tauno tehnika ülespanek	Tauno, Argo	Saal	-1 poodium saali taha nurka Taunole (kõrgus 40 cm) -heliplud väljund eetriheliks -Publikukaamera vasakule poole trepimadele, nii et sealtkaudu on liikumine problemaatiline.	

Aeg	Tegevus	Kes	Kus	Vajadused	Kommentaar
9-10	Tehnilised ettevalmistused + Robini soundcheck			-Projektorite ülespanek -Robin: Mul tuleb helikaardist välja kaks pulk juhett R ja L lihtsalt, nii et vajan kahte diboxi - meeskoor Sakala: Vajame poodiume, olenevalt, kuhu meid seisma asetatakse, võimalik et ka võimendamist.	
10-11		SK tehnikud, Taavi	Saal	Lauljaid tuleb ilmselt vahemikus 25-30.	-Trummide transporti teeb Robin ise 23.02 hommikul
11-12					
12-13	Lavastuse proov	Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita	Saal		
13-14	LÕUNA	Kõik			
14-15		Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita			
15-16	I läbimäng + LV esindajad	+ Seeder, Takkel, Helina, Seila			Seeder ja Takkel saavad olla täpselt 15-16 kohal
16-17	II läbimäng	Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita	Saal		
17-18					
18-19	Meeskoori proovid	Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita +meeskoor			Meeskoor saabub alles 18.01
19-20	Kokkuvõtte, tagasisidestamine	Kõik			
20-22	Tauno kaamerate ülespanek	Tauno			

Aeg	Tegevus	Kes	Kus	Vajadused	Kommentaar
24.02	Saabumine	Kõik			
	Grimm	Jens, Jaana			
10-11	Waldorf Kooli kohviku set-up			Vesi, elekter, veekeedukann	
11-12	Vajandusel läbimäng	Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita			
12-13	Vajandusel läbimäng / lõuna	Peep, näitlejad, tehnikud, Helen, Rita			
12.30.	Lüütsapoisid proov	Tehnikud			
	Waldorfi kohvik avab ukseid		Kohvik		
13.00.	Viimane tehniline briif + LV	Kõik			
	Lüütsapoisid alustab			Vesi	
13.15	Saaliuksed lahti + playlist käima (?)	Kõik			
13.30.	Helina ja Seila juhendavad laureate + linnavalitsust	Helina ja Seila			Mitu inimest on LV-st tulemas, kellele koht reserveeritud? (Helina)
14-15	LAVASTUS	Kõik		Vesi esinejatele	
15-16	Tiimitänamine	Kõik	Kohvik?		
16-17	Kokkupakkimine v 25.02	Kõik			
17-18					

Lisa 4. Filmimise ajakava 06.02 ja 08.02.2026

Aeg	Tegevus	Kus	Vajadused	Kommentaar
6.02				
9.30-10.30	Grimm	TEMUFI		
10.30-10.45	Sakalast asjad peale	SK		
11.00-12.00	Paul Richard Laur	Jakobsoni Kooli ujula	Puldiga paat (Peep) Ujukad (Jens)	Grimmiga ei tohi vette minna!
12.15	CAMP	TÜ VKA peamaja		
13.15-14.00	Doris Meinbek	Sõudebaas	Sõudeergomeeter	
14.00-14.45	Muinastulede öö	Suplusala	Tõrvik + süütevedelik	
15.00-15.30	Klubi-Ajaratas	Lutsu tn	Ajaratta-ratas	
15.30-	Grimm maha	TEMUFI		
8.02				
9.30-10.00	Grimm	TEMUFI		
10.00-10.45	Elmo Riig	Ajaleht Sakala esine	Elmo Riig ise kaameraga + fotokaamera ja statiiv	Elmo saab 10-11 vahemikus + ta ei taha rääkida videos!
11.00-11.45	Kondas ja maasikasööjad	Kondase tuba	Maasikad, läpakas	
12.00-12.45	Tervikum	Tervikumi skulptuur +uksed		
13.00-14.00	Print Best	Print Best	Vale raha	Print Besti esindaja Tanel kohal
14.15-14.30	Viljandi jäähall	Viljandi jäähalli esine		12-16 vaba jää
14.30-15.30		Viljandi jäähall	Uisud	
16.15-17.00	Ajaratas	Sakala Keskus	Ajaratas	Tantsurühma tund saalis
17.15-18.00	Ilmar Kütt	Sporihoone saal	Käsipall, raamat	Avatud kuni 20.00

Lisa 5. Sündmuse visuaal ja fotod

Foto 1. Tiimipilt (autor Kevin Kohjus)

Lisa 6. Riskianalüüs

Riski nimetus ja kirjeldus	T	M	Riski suurus	Riski realiseerumise aeg	Riski realiseerumise koht	Riski vältivad või maandavad tegevused	Tegevus riski realiseerumisel	Vastutaja
Tehnilised rikked (heli, valgus, video ei tööta või katkeb)	2	3	6	Sündmuse ajal	Saal	Tehnilised proovid, varuseadmed	Kasutada varuseadmeid, kohandada programmi vastavalt vajadusele	Tehniline meeskond
Ülesehitatud ekraanid kukuvad ümber / lähevad katki	2	3	6	Sündmuse ajal	Saal	Bännerite tugev kinnitus raamidele, raamid raskustega vastu maad. Raamide taha helendav teip, et inimesed ei astuks valesse kohta	Kui langeb üks ekraan, siis näitlejad mängivad selle välja ning videoprojektsioon suunatakse ainult teise ekraani peale. Kui mõlemad ekraanid langevad peetakse lavastus kuniks ekraanid tagasi püsti.	Tehniline meeskond, projektijuht, näitlejad, lavastaja
Programm ei püsi graafikus	2	1	2	Sündmuse ajal	Saal	Detailne ajakava ja läbimängud. Ajapuhvrid kõnede jaoks	Kohandada programmi jooksvalt	Näitlejad, lavamanager
Esineja või võtmeisiku haigestumine	2	3	9	Sündmuse eel või ajal	Saal	Alternatiivne esineja. Haiguskollektist gripiperioodil hoidumine	Muuta programmi vastavalt vajadusele või asendada esineja	Projektijuht, lavastaja
Meeskonna kommunikatsioonihäired	2	2	4	Ettevalmistuse periood ja sündmuse ajal	Meeskonna sisene	Selge rollijaotus, koosolekute pidamine ja proovid	Kiire ülesannete ümberjagamine, otsene suhtlus	Projektijuht
Küllastaja häirib sündmuse toimumist	1	3	3	Sündmuse ajal	Saal	Suhelda SK administraatoritega, et nad tähelepanu äratavaid inimesi ei laseks saali ega rōdule istuma	Reageerida ning toimetada saalist inimene ära. Kutsuda vajadusel välja korrakaitse	Projektijuht, SK administraatorid

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Helen Link,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Eesti Vabariik 108 Viljandis: kontsert-lavastus ja linnapreemiade üleandmine “TUNNE””, mille juhendaja on Anu Rannu reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada Tartu Ülikooli digitaalarhiivi kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, alates 14.05.2026 kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni;
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Helen Link

14.05.2026